

Pregled speleološke literature

Dom F. Anciaux de Faveaux: CAVERNES

(Knjiga sadrži 315 strana, 8 slika i 3 tabele; 1950. Ed. »Guide de la Nature« Bellevue — Dinant).

Pisac knjige je poznati belgijski speleolog, generalni sekretar speleološke federacije Belgije, koji se već niz godina bavi biospeleologijom. Sav svoj rad na tom polju posvetio je proučavanju Chiroptera (šišmiša).

Pisac u uvodu iznosi kratak historijat o razvitku speleologije u svijetu sa posebnim osvrtom na Belgiju i sadašnje stanje speleologije sa prikazom postojećih speleoloških društava, publikacija i održanih međunarodnih speleoloških kongresa.

Knjiga je podijeljena na pet poglavlja u kojima obrađuje stručni dio speleologije, obuhvativši geološka, meteorološka i hidrološka istraživanja pećina. U jednom poglavlju pisac opisuje i nabraja opremu istraživača. Zatim slijedi hronološki pregled predistorije (stratigrafski i arheološki) prikaz industrije, umjetnosti, religije i životinja predistorije. Osobita pažnja je posvećena biospeleologiji. U ovom poglavlju pisac daje prikaze o rasprostranjenosti pećinske faune diljem cijelog svijeta. Upućuje čitaoca na sprave i materijal za biološka istraživanja, te način i metode prepariranja i konzerviranja podzemne faune i flore. Za Chiroptere iznosi cijeli niz podataka o njihovoj geografskoj rasprostranjenosti, migraciji, o prstenovanju i rezultatima prstenovanja u inozemstvu i Belgiji. U posljednjem poglavlju pisac se ukratko osvrće na topografiju i crtanje nacrta. Kao dodatak knjizi slijedi popis od 570 pećina Belgije sa preglednom kartom područja na kojem se pećine nalaze.

Knjiga »Cavernes«, već na prvi pogled, daje utisak solidnog i stručno vrlo dobro pripremljenog djela iz područja speleologije, te će svakako mnogima poslužiti kao odličan udžbenik ili priručnik.

S. Marjanac

GLIMPSES OF OUR NATIONAL PARKS

(As revised and expanded by Isabelle F. Story. U. S. Government Printing Office, Washington 1941. 107 strana, mnogobrojne fotografije).

Sjedinjene američke države posjeđuju velike kompleksne zemljišta nadeleko poznatim prirodnim ljepotama. Ta su zemljišta zakonom zaštićena i proglašena »Nacionalnim parkovima«.

Spomenuta knjižica sadrži opise ovih zaštićenih krajeva i mnogobrojne fotografije istih.

U nacionalnim parkovima ima i pećina, koje su također zaštićene sa cijekupnim zemljištem na kojem se nalaze. Pisac knjige spominje najpoznatiju pećinu Mamoth Cave National Park, koja zauzima prostor od 240 km. Pećina je temeljito istražena kao i tok rijeke Green River (Kentucky). Za južnu Dakotu pisac spominje Wind Cave National Park, a za New Mexico Carlsbad Cavern National Park.

S. Marjanac

RASSEGNA SPELEOLOGICA ITALIANA

(Fascicolo 3, Anno V. Dicembre 1953.)

Časopis izdaje organ speleološkog društva Italije u Comu, a uređuje ga Salvatore Dell'Oca. U decembarskom broju časopis donosi sljedeće članke iz područja speleologije. Članak o pećini TECCHIA DI EQUI napisali

su Augusto C. Ambrosi i Iginio Feola. Pored opisa i geografskih podataka dali su podatke iz etimologije, tektonike, meteorologije, paletnologije i paleontologije. Iza toga slijedi članak pod naslovom IL BURANCO RAMPIUN N. 232 Li, koji je napisao Cesare Conci. Pisac članka opisuje ponor Buranco Rampium u provinciji Savona, koji je dubok 65 m. Pored opisa i skice ponora objelodanjuje i podatke o postojećoj fauni. Zatim Antonio Galvagni i Giuliano Perna iznose svoju studiju o postanku nekih interesantnih oblika stalagmita pod naslovom: CONTRIBUTO ALLA MORFOLOGIA DEI PRODOTTI ARGILLOSO-SABBIOSI DI RIEMPIMENTO DELLE CAVERNE. Promatranja su vršena u pećinama Grotta della Bigonda N. 243 V. T. i Grotta del Calgeron N. 244 V. T. Članak

je ilustriran fotografijama, koje je snimio G. Perna. Nadalje, član speleološke grupe iz Milana Bruno Martinis, pod naslovom FENOMENI CARSICI NEL SOTTOSUOLO DI GRADISCA D'ISONZO (Gorizia), daje geološke podatke i skicu okolice Gradiške kod Gorice. Georgio Senna u svom članku iznosi rezultate paleontoloških istraživanja u pećini BUCO DELLE PECORE. Od iskopanih fosila spominje falangu Bos sp., a od Marmota marmota L. lijevu mandibulu i fragment desne tibije. Zadnji je članak Josefa Skutila iz Brna (ČSR) u kojem daje podatke o starim zapisima čeških autora, koji su opisivali talijanske odnosno jugoslavenske pećine. Na kraju časopisa štampane su vijesti. Kvalitet i tehnička oprema su na visini.

S. Marjanac

Obavijesti

I. JUGOSLAVENSKI SPELEOLOŠKI KONGRES 21. I. — 23. I. 1954.

U Postojni je održan prvi kongres speleologa Jugoslavije. Kongres su organizirali Zavod za raziskovanje krasa Slovenske Akademije Znanosti in Umetnosti i Družba za raziskovanje jam, uz materijalnu podršku narodne vlasti.

Od 21. do 23. siječnja ove godine, sudjelovali su u zajedničkom radu na kongresu preko stotinu delegata iz svih Narodnih Republika i S. T. T.-a. Najvećim dijelom su na kongresu bili zastupani delegati iz N. R. Slovenije, četvrtinu učesnika sačinjavali su delegati iz N. R. Hrvatske i Srbije, dok je pet delegata delegirano iz N. R. Bosne i Hercegovine, po jedan delegat iz N. R. Crne Gore i S. T. T.-a, te tri predstavnika J. N. A.

Među učesnicima kongresa bili su gotovo svi naši istaknuti naučni radnici, geomorfolozi, geolozi, biolozi i dr., čija su proučavanja vezana za probleme krša. Obzirom na to, da su u radu kongresa učestvovali i brojni amateri, speleolozi iz Srbije, Hrvatske i Slovenije, on je dobio posebno obilježje. Time se postigla potrebna širina u povezivanju svih istraživača našeg krša.

Kongres nije dobio historijsko značenje u našoj speleologiji samo po tome što je to naš prvi speleološki kongres, već i po tome, što su na prijedlog Komisije za izradu statuta donešeni zaključci Kongresa u jedanaest točaka, a ukratko sadrže slijedeće:

»... Premda kraško zemljiste obuhvaća vrlo veliki dio naše države, konstatiramo, da naša speleologija zaostaje za općim kulturnim razvojem Jugoslavije i za speleologijom drugih zemalja.